

Ringolds Grāpis,
lauksaimniecības pakalpojumu
kooperatīvās sabiedrības
Jurgensburg Agro valdes
priekšsēdētājs

Zaļā nākotne ir kooperācijā

Daudz laika pavadot ārzmēs, esmu sapratis, ka Latvijas lielākā vērtība ir zaļie lauku apvidi un cilvēki tajos. Tas ir viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc tomēr paliku Latvijā un kopā ar ģimeni no Rīgas pārcēlos uz Vidzemes pakalniem. Vairāku gadu garumā runājot ar saviem kaimiņiem lauksaimniekiem, izkristalizējās skaidra vīzija, ka, veidojot lauku kopienu ap bioloģisko ražošanu, varam sabalansēt un sasniegt trīs mērķus – rūpes par dabu, plaukstošas lauku teritorijas un lauku saimniecību ekonomisko attīstību.

Esmu pārliecināts, ka bioloģiskās pārtikas ražošanai pieder nākotne. Aizvadītajā desmitgadē bioloģiskā saimniekošana Latvijā no hobbija kļuvusi par pašpietiekamu un pelnošu nozari. Palielinās gan bioloģiski apsaimniekotās platības, gan saražotie apjomi no hektāra. Nu jau var droši sacīt, ka mēs protam izaudzēt bioloģisko produkciju. Pieprasījums Eiropā pēc bioloģiskās produkcijas pieaug ar katru gadu, un dažās valstīs jau veido 30% no kopējā pārtikas apjoma. Arī patērētājs par to ir gatavs maksāt vairāk. Ticu, ka tuvākajos gados bioloģiskā pārtika kļūs par vēl nozīmīgāku Latvijas eksporta preci.

Latvijā lielākais klupšanas akmens nozares izaugsmei ir produkcijas realizācijas iespējas. Pašlaik vēl nespējam paņemt to naudu, ko pircējs Vācijā vai Zviedrijā ir gatavs maksāt par bioloģisko pārtiku. Latvijā ir uz vienas rokas pirkstiem saskaitāmi uzņēmumi, kas iepērk bioloģiski saražoto produkciju no lauksaimniekiem. Tie kontrolē tirgu un spēj diktēt cenas lauksaimniekam, kuram beigās nav izvēles iespēju. Vēl viena vājā vieta – nespēja realizēt produkciju pa tiešo uz ārzmēm. Individuāli zemnieks nespēj nodroši-

nāt minimālo iepirkumu apjomu, kā arī tikt galā ar administratīvo slogu, lai vispār tiktu pie līguma ar partneri ārpus Latvijas.

Kā pārvarēt šīs problēmas? Atbilde meklējama kooperācijā un produkcijas pārstrādē. Kooperācijai lauksaimniecībā ir senas saknes. Arī Latvijā kooperācija ir sevi veiksmīgi pierādījusi – līdz šim galvenokārt konvencionālajā graudkopībā un piena lopkopībā. Lielākais bioloģisko zemnieku kooperēšanās ieguvums ir iespēja katram darīt to, ko prot vislabāk – zemnieks nodarbojas ar ilgtspējīgu kvalitatīvas ražas izaudzēšanu, kamēr kooperatīvs nodrošina ražas realizāciju par labākajām iespējamajām cenām, kā arī noņem daļu administratīvā sloga no lauksaimnieka pleciem.

*Palielinās gan bioloģiski
apsaimniekotās platības, gan
saražotie apjomi no hektāra.
Nu jau var droši sacīt, ka mēs
protam izaudzēt bioloģisko
produkciju.*

Tāpat arī jāveicina bioloģiskās produkcijas pārstrāde – lai vairāk pievienotās vērtības paliek Latvijā. Pašiem jāspēj pārstrādāt un piegādāt veikalos. Bet atkal – to nevar viens lauksaimnieks. Ir ne tikai jāsanāk kopā, bet arī jāveido produkcijas pārstrāde. Tāpēc es ticu, ka nākotne ir kooperācijā. Lai gan pastāv uzskats, ka latviešu zemnieks ir viensētnieks, es uzskatu, ka varam lauzt šo priekšstatu. Tāpat arī, sanākušus kopā, mūs labāk sadzirdēs – bioloģisko lauksaimnieku balsij jāklūst skaļākai.

Šo pārdomu rezultātā, savācoties domubiedru grupai, ko vieno rūpes par mūsu zaļo

zemi un moderna cilvēka vietu laukos, izkristalizējās vīzija, ka Latvijai un varbūt pat Baltijai jāklūst par atpazīstamu ilgtspējīgas bioloģiskās lauksaimniecības reģionu. Tādu reģionu, kurā ir dinamiski augošs bioloģiski sertificēto lauksaimniecības zemes platību īpatsvars, ievērojams saražotās bioloģiskās produkcijas apjoms un cienīga atlīdzība zemniekiem. Tā radās ideja par *Jurgensburg Agro* – mūsdienīga un spēcīga kooperatīva – izveidi.

Kooperatīva pamatā ir profesionāla vadības komanda, kuras kodolā ir zemnieki, produkcijas pārstrādātāji un pārtikas nozares speciālisti ar starptautisku pieredzi. Mūsu mērķis ir palīdzēt lauksaimniekiem turpināt saimniekot un attīstīties, lai ekonomiski pamatoti nodarbotos ar sabiedrībai un dabai draudzīgu lauksaimniecības praksi.

Esam izveidojuši vienotu zīmolu, lai varētu pārliecinoši runāt ne tikai ar *Jurgensburg Agro* zemnieku izaudzētās ražas pircējiem, bet arī ar pārstrādātās produkcijas patērētājiem. Šim zīmolam ir jāatbilst augstākajiem kvalitātes standartiem, lai varam veiksmīgi eksportēt mūsu produkciju. Jau šobrīd aktīvi noris darbs gan pie jaunu biedru uzņemšanas, gan pie sēklas piedāvājuma apzināšanas sējas periodam, gan pārrunas ar realizācijas partneriem, gatavojoties 2022. gada ražai.

Sākotnēji kooperatīva fokuss būs augkopība, ko ar laiku vēlamies paplašināt arī uz citām lauksaimniecības nozarēm. Uzskatām, ka kooperatīvam ne tikai jāatbalsta esošie bioloģiskie lauksaimnieki, bet arī jāveicina pāreja uz bioloģisko ražošanu. Tāpēc *Jurgensburg Agro* uzņems arī tos lauksaimniekus, kuri vēlas pāriet uz bioloģisko lauksaimniecību, bet kam vajadzīgs padoms ražošanas pārkaršanā un bioloģiskās produkcijas realizācijā. **B**